

SYNONYMA – PRACOVNÍ LISTY 1–10

Poznámka: synonyma téměř nikdy nejsou úplná, význam je jen *přibližně* stejný. V některých větách je možné použít obě slova, jindy je ale nutné vybrat z nich to správné. Na to je potřeba instinkt, který se nejlépe rozvine mluvením, poslechem a čtením.

1. hádat se ≈ přít se

Zajíc a želva se HÁDALI / PŘELI, kdo je rychlejší.

2. domluvit si ≈ dohodnout si

DOMLUVILI SI / DOHODLI SI čas a místo závodu a dali se do běhu.

3. soutěž ≈ závod

Zúčastnil jsem se SOUTĚŽE / ZÁVODU v pojídání švestkových knedlíků.

4. moc ≈ příliš

MOC / PŘÍLIŠ jsem se na tu zkoušku neučil.

5. silnice ≈ cesta

Lehl si vedle SILNICE / CESTY a zdříml si.

6. zdřímnout si ≈ spát

Chvilí si ZDŘÍML / SPAL.

7. dostat ≈ obdržet

DOSTALA / OBDRŽELA cenu za vítězství.

8. snaha ≈ úsilí

Bajka ukazuje, že SNAHA / ÚSILÍ často zvítězí nad schopnostmi, jsou-li zanedbávány.

9. schovat ≈ ukrýt

Když liška prchající před lovci spatřila dřevorubce, prosila ho, aby ji SCHOVAL / UKRYL.

10. bouda ≈ chatrč

Ten ji vybídl, aby vešla do jeho BOUDY / CHATRČE a schovala se tam.

11. ukázat se ≈ objevit se

Za chvíli se UKÁZALI / OBJEVILI lovci a ptali se dřevorubce, neviděl-li tu běžet lišku.

12. tázat se ≈ ptát se

Král se TÁZAL / PTAL svých rádců, co měl ten příběh znamenat.

13. znamení ≈ signál

Tomáš jim rukou dával ZNAMENÍ / SIGNÁL, kde se skrývá zloděj.

14. skryš ≈ úkryt

Vyšla ze SKRYŠE / Z UKRYTU a beze slova šla pryč.

15. skutky ≈ činy

Jeho zlé SKUTKY / ČINY překvapily všechny, kteří ho znají.

16. pěkně ≈ krásně

To jsi řekl moc PĚKNĚ / KRÁSNĚ.

17. jednat ≈ chovat se

Snažím se JEDNAT / CHOvat SE tak, abych se za sebe nemusel stydět.

18. zle ≈ špatně

Náš fotbalový tým je na tom letos moc ZLE / ŠPATNĚ.

19. domluvit se ≈ dohodnout se

Orel a liška se DOMLUVILI / DOHODLI, že budou přáteli.

20. blízko ≈ nedaleko

Bydlíme BLÍZKO / NEDALEKO náměstí.

21. houští ≈ křoví

Liška se ukryla v HOUSTÍ / KŘOVÍ na kraji lesa.

22. rmoutit se nad ≈ být smutný z

Dlouho jsem SE RMOUTIL NAD ŠPATNOU ZNÁMKOU / BYL SMUTNÝ ZE ŠPATNÉ ZNÁMKY.

23. pták ≈ opeřenec

Jako pozemské zvíře nebyla schopna pronásledovat PTÁKY / OPEŘENCE.

24. žhavý ≈ řeřavý (řeřavý se užívá jen ve spojení s ohněm)

Orel sletěl k oltáři a ukradl z něho vnitřnosti i SE ŽHAVÝM / S ŘEŘAVÝM uhlím.

25. zahořet ≈ vzplanout

Suché tenké proutí ZAHOŘELO / VZPLANULO jasným plamenem.

26. dohoda ≈ smlouva

Bajka ukazuje, že kdo poruší DOHODU / SMLOUVU o přátelství, neodvrátí od sebe trest boží.

27. chamtivec ≈ lakomec

Ten CHAMTIVEC / LAKOMEC se nechce s nikým rozdělit.

28. majetek ≈ jmění

Jeden muž prodal SVŮJ MAJETEK / SVÉ JMĚNÍ a koupil si hroudu zlata.

29. zahrabat ≈ zakopat

ZAHRABAL / ZAKOPAL tu hroudu u zdi a stále se na ni chodil dívat.

30. nářek ≈ pláč

Dal se do NÁŘKU / PLÁČE a rval si vlasy.

31. trhat ≈ rvát

Pes začal TRHAT / RVÁT maso, které mu předhodili.

32. příšerně ≈ strašně

Všiml jsem si, jak PŘÍŠERNĚ / STRAŠNĚ tě to trápí.

33. soužit se ≈ trápit se

Dlouho se SOUŽILA / TRÁPILA nešťastnou láskou.

34. zjistit ≈ dozvědět se

ZIISTIL / DOZVĚDĚL SE, že do Prahy žádné další vlaky nejedou.

35. nešťastný ≈ smutný

Když jsem ho potkal, připadal mi nějak NEŠŤASTNÝ / SMUTNÝ.

36. spatřit ≈ uvidět

Vlk SPATŘIL / UVIDĚL ovci ležící na zemi.

37. pochopit (co) ≈ porozumět (čemu)

Snažím se POCHOPIT / POROZUMĚT, proč něco takového udělala.

38. nevidomý ≈ slepý

Muzeum bylo upraveno i pro NEVIDOMÉ / SLEPÉ návštěvníky.

39. poněvadž ≈ protože

Museli jsme jít domů, PONĚVADŽ / PROTOŽE se již začalo stmívat.

40. mnohdy ≈ často

Bajka ukazuje, že MNOHDY / ČASTO má pravda sílu i u nepříteli.

41. hrdý ≈ pyšný

Kůň byl HRDÝ / PYŠNÝ na svou rychlost.

42. vyčítat ≈ předhazovat

Nejprotivnější byl želvě, protože jí VYČÍTAL / PŘEDHAZOVAL pomalost.

43. různý ≈ rozdílný

I ostatní zvířata se tomu musila smát, když se podívala na jejich RŮZNOU / ROZDÍLNOU stavbu těla.

44. přimět ≈ donutit

Když však želva naléhala a tvrdila, že vyhraje, PŘIMĚLA / DONUTILA ostatní zvířata koně, aby závod neodmítal.

45. chvíle ≈ okamžik

Od TÉ CHVÍLE / TOHO OKAMŽIKU jsem věděl, že vyhrát bude velmi těžké.

46. zatímco ≈ kdežto

Kůň celé dny jedl a spal, ZATÍMCO / KDEŽTO želva se stále připravovala a nepřestávala dlouho do noci.

47. pěstovat ≈ chovat

Hlediště bylo plné velbloudů, oslů a ptáků, které PĚSTUJÍ / CHOVAJÍ lidé.

48. přejedený ≈ přecpaný

Kůň, líný a PŘEJEDENÝ / PŘECPANÝ jako vždycky, běžel jako svázaný.

49. výhra ≈ vítězství

Želvě její pečlivá příprava dala rychlost a VÝHRU / VÍTĚZSTVÍ.

50. slabý ≈ bezmocný

Nikdo není tak SLABÝ / BEZMOCNÝ, aby se nemohl pomstít za urážku.

51. statečnost ≈ odvaha

K podniknutí takové výpravy je zapotřebí velká STATEČNOST / ODVAHA.

52. potomstvo ≈ děti

Mnohá zvířata se pečlivě starají o své POTOMSTVO / DĚTI.

53. žádat ≈ prosit

Několikrát jsem vás ŽÁDAL / PROSIL, abyste mu to neříkal.

54. honit ≈ pronásledovat

Orel HONIL / PRONÁSLEDOVAL zajíce.

55. prý ≈ údajně

Od té doby PRÝ / ÚDAJNĚ orli nesedí na vejcích, když se rodí chrobáci.

56. sníst ≈ sežrat (sežrat není příliš spisovné)

Had se připlazil k žábě a SNĚDL / SEŽRAL ji.

57. klid ≈ pokoj

Orel neměl nikde KLID / POKOJ, aby vyseděl svá vejce.